دیدار وزیر و مدیران ارشد وزارت امور خارجه، سفرا و روسای نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور - 30 /اردیبهشت/ 1402

رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح امروز در دیدار مسئولان وزارت امور خارجه و سفیران جمهوری اسلامی ایران، با تبیین ضوابط و شاخص‌های سیاست خارجی موفق، «عزت» به معنای نفی و پرهیز از دیپلماسی التماسی، «حکمت» به مفهوم تعاملات و فعالیت‌های خردمندانه و محاسبه شده و «مصلحت» به معنای انعطاف برای دور زدن موانع سخت و ادامه دادن مسیر را سه کلیدواژه اساسی در دیپلماسی کشور خواندند و مسئولان دیپلماسی کشور را به رصد دائم تحولات تدریجی و حوادث تأثیرگذار در نظم بین‌الملل برای بدست آوردن جایگاه شایسته ایران عزیز در نظم آینده جهان فراخواندند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، سیاست خارجی خوب و دستگاه دیپلماسی کارآمد را رکنی اساسی برای اداره موفق کشور برشمردند و با بیان 6 ضابطه الزامی در سیاست خارجی گفتند: رعایت این شاخص‌ها، نشانه سیاست خارجی موفق است و اگر این ضابطه‌ها مشاهده نشد، یا در نظریه سیاست خارجی و یا در کارکرد و عملیات دیپلماسی دچار مشکل هستیم.

توانایی تبیین اقناع‌کننده منطق رویکردهای کشور در مسائل مختلف، اولین ضابطه یک سیاست خارجی موفق بود که رهبر انقلاب اسلامی بیان کردند.

«حضور اثرگذار و جهت‌بخش در پدیده‌ها، حوادث و جریان‌های مختلف سیاسی-اقتصادی جهان»، «رفع و کاهش سیاست‌ها و تصمیمات تهدیدآمیز علیه ایران»، «تضعیف کانون‌های خطرآفرین»، «تقویت دولت‌ها و مجموعه‌های متحد و همراه با ایران و توسعه عمق راهبردی کشور» و «قدرت تشخیص لایه‌های پنهان در تصمیمات و اقدامات منطقه‌ای و جهانی»، پنج ضابطه دیگری بود که ایشان در تشریح یک سیاست خارجی موفق و افتخارآمیز، بیان کردند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچنین در پردازش معنای سه کلیدواژه «عزت، حکمت و مصلحت» در مقوله سیاست خارجی، گفتند: «عزت»، نفی «دیپلماسی التماسی چه در کلام و چه در محتوا» و پرهیز از چشم دوختن به حرف و تصمیم مقامات کشورهای دیگر است.

ایشان تکیه نکردن بر اصول در سیاست خارجی را خلاف عزت و باعث تذبذب دانستند و افزودند: در همه مسائل جهانی در «حرف و اقدام و مواجهه با اقدام دیگران»، عزتمندانه و متکی بر اصول حرکت میکنیم.

رهبر انقلاب معنای حقیقی «حکمت» را رفتار و گفتار «خردمندانه، اندیشیده‌شده و محاسبه‌شده» برشمردند و گفتند: هر حرکتی در سیاست خارجی باید عقلانی و فکرشده باشد و تصمیمات و اقدامات دفعی و بدون حساب در مقاطعی به کشور ضربه زده است.

ایشان نداشتن اعتماد بی‌جا به طرف‌های مقابل را روی دیگر مفهوم «حکمت» برشمردند و گفتند: البته نباید هر حرفی را در عالم سیاست دروغ دانست ؛ چرا که حرف‌های صادقانه و قابل قبول وجود دارد اما نباید به همه حرف‌ها اعتماد کرد.

«مصلحت» به مفهوم داشتن انعطاف در موارد لازم برای دور زدن موانع سخت و صخره‌ای و ادامه دادن مسیر، کلیدواژه مهم دیگری بود که رهبری به تبیین آن پرداختند.

ایشان گفتند: حفظ اصول منافاتی با مصلحت به معنای یاد شده ندارد. البته چند سال قبل که مفهوم «نرمش قهرمانانه» مطرح شد، در خارج و برخی در داخل برداشت غلط کردند ؛ چرا که مصلحت یعنی یافتن راهی برای گذشتن از کنار موانع دشوار وادامه دادن راه برای رسیدن به هدف.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در ادامه سخنانشان در جمع مسئولان وزارت امور خارجه و سفیران کشورمان، ابتکارات شخصی «خوب، به‌موقع و فکرشده» بخصوص در تعاملات سفیران را مهم و ضروری خواندند.

مسئله «کیفیت و کمیّت نیروی انسانی در وزارت امور خارجه و جذب عناصر کارآمد و قابل اعتماد»، نکته دیگری بود که رهبر انقلاب به آن اشاره کردند و گفتند: وزارت امور خارجه باید نیروهایی جذب کند که عمیقاً و از بُن دندان به مبانی فکری و سیاسی انقلاب و جمهوری اسلامی باور داشته باشند، و با انگیزه کافی و اراده‌ای قوی و تحرک و فعالیت در مقابل طوفان‌های فکری و تبلیغاتی بیگانگان بایستند و خم نشوند.
حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با ابراز خرسندی از برنامه وزارت امور خارجه برای جذب نیروهای جوان، تأکید کردند: مراقبت از انگیزه، ایمان و اراده نیروها، وظیفه مهم دستگاه وزارت امور خارجه است.
رهبر انقلاب در جمع‌بندی این بخش از سخنانشان، نمایندگان ایران در خارج از کشور را نماینده مردم و نوع رفتار آنها را نشان‌دهنده هویت و ماهیت ملت ایران خواندند و گفتند: دیپلمات ایرانی باید نماد ایمان، عشق به ایران عزیز، غیرت، عزم و اراده و تحرک و پر کاری باشد و گفتار و رفتارشان برای ملت ایران هم احترام‌برانگیز باشد.
حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بخش دیگری از سخنانشان، با اشاره به مرزهای طولانی ایران با کشورهای متعدد و بعضاً مهم و اثرگذار، سیاست دولت کنونی برای ارتباط با همسایگان را بسیار مهم و درست خواندند و افزودند: دست‌های بیگانه برای ایجاد مشکل بین ایران و همسایگان آن، فعال است که نباید اجازه بدهید این سیاست آنها محقق شود.
ایشان، سیاست ارتباط با کشورهای اسلامی ولو در دوردست و همچنین سیاست ارتباط با کشورهای هم‌جهت و همراه را نیز مهم برشمردند و افزودند: امروز همراهی و هم‌جهتی برخی کشورهای بزرگ و مهم دنیا با جمهوری اسلامی ایران در برخی جریانها و خطوط اساسی سیاست بین‌الملل پدیده‌ای بی‌سابقه است که باید با قدردانستن این فرصت، ارتباطات با آن کشورها را تقویت کنیم.
رهبر انقلاب با اشاره به موضوع اجلاس سفرا مبنی بر تحول در نظم کنونی جهان و پُر تکرار شدن این موضوع در ادبیات جهانی، گفتند: تحول در نظم جهانی یک فرآیند پر فراز و نشیب و بلندمدت و متأثر از حوادث احتمالی پیش‌بینی نشده است و کشورهای مختلف نظرات و رویکردهای متعارض و گوناگونی به آن دارند.
ایشان لازمه جانمایی مناسب ایران در نظم جدید را رصد و ارزیابی تحولات جهانی و شناخت دقیق سمت و سو و پشت پرده حوادث دانستند و گفتند: بر اساس این رصد و ارزیابی باید پیشنهادهای عملی استخراج شود که در این زمینه هم سفرا و رؤسای نمایندگی‌ها بخصوص در کشورهای اثرگذار نقش مهمی دارند.
حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پایان بار دیگر با تأکید بر اهمیت سیاست خارجی و نقش مهم آن در اداره و بهبود کشور، افزودند: با وجود توجه به عوامل اقتصادی و فرهنگی در تحلیل وضع کنونی کشور، غالباً در مباحث از عامل سیاست خارجی غفلت می‌شود در حالی که سیاست خارجی خوب و موفق حتماً موجب بهبود وضع کشور می‌شود و در مقابل، اختلال و اشکال در سیاست خارجی باعث بروز مشکل در وضع عمومی کشور می‌شود که نمونه‌های آن نیز کم نبوده است.
در ابتدای این دیدار وزیر امورخارجه به بیان گزارشی از اقدامات، برنامه‌ها و اولویت های دستگاه سیاست خارجی در دولت سیزدهم برای ایجاد تحول، پرداخت.
آقای امیرعبداللهیان، خروج از سیاست تک ساحتی برجامی با هدف ایجاد توازن در سیاست خارجی، اولویت دادن به دیپلماسی اقتصادی، تمرکز بر توسعه صادرات غیر نفتی و ظرفیت منحصربه‌فرد ترانزیتی در کشور، نگاه ویژه به آسیا با اولویت همسایگان و کشورهای اسلامی، حمایت از محور مقاومت، کنش‌گری فعال با مشارکت در ائتلاف‌های سودمند منطقه‌ای همچون اتحادیه اقتصادی اوراسیا، شانگهای و بریکس و پیشبرد همزمان استراتژی «بی‌اثرکردن تحریم‌ها» و مذاکره برای «رفع تحریم‌ها» را از مهمترین راهبردهای وزارت امورخارجه در دولت سیزدهم عنوان کرد.
وزیر امور خارجه همچنین با اشاره به 11 سفر خارجی رئیس جمهور و 14 سفر سران دیگر کشورها به ایران طی 20 ماه گذشته، امضای تفاهم‌نامه‌های جامع و بلندمدت با کشورهایی نظیر چین، روسیه و ترکیه را از جمله اقدامات صورت گرفته در جهت افزایش تعاملات جمهوری اسلامی ایران و افزایش تبادلات تجاری کشور برشمرد.
آقای امیرعبداللهیان با اشاره به حضور بیش از 5 میلیون ایرانی در خارج از کشور، توجه ویژه دولت سیزدهم به ارائه

خدمات به این دسته از هموطنان را از دیگر اقدامات وزارت امور خارجه دانست.